

Informace a bulletin České pediatrické společnosti číslo 7/2010

Zprávy o připravovaných akcích ČPS a dalších společností, další důležité zprávy

Slavnostní seminář pořádaný u příležitosti 80. narozenin profesora MUDr. Josefa Kouteckého, Dr.Sc.

Koná se v pátek **10. září 2010** od 10.00- 13.00 v kinosále budovy ředitelství FN Motol, Praha 5
Aktivní příspěvky prof. Kodet, prof. Šnajdauf, prof. Eckschlager, prof. Starý, rektor UK prof. Hampl, ředitel FN Motol
Ludvík, děkan doc. Hrušák, čestný předseda AV ČR prof. Zahradník. Zájemci o účast necht' se hlásí na sekretariátu
Kliniky dětské hematologie a onkologie. Telef. 224 436 401, E-mail: iva.ruzickova@fnmotol.cuni.cz

106. Jahrestagung der DGKJ vom 16. - 19. September 2010 in Potsdam

Německý pediatrický kongres- odkazujeme na předchozí Bulletin, pokud by někdo měl zájem o pasivní účast, nebyl by jistě problém, do Berlína to je blízko a spojení do Potsdamu by také neměl být problém. Informace s programem akce na <http://www.dgkj2010.de/>

49th Annual Meeting of the European Society for Paediatric Endocrinology (ESPE), Praha 22.- 25. září 2010 V září proběhne v Praze výroční kongres evropské společnosti pro dětskou endokrinologii, prezidentem kongresu je prof. MUDr. Jan Lebl, CSc. přednosta Pediatrické kliniky v Motole. Odkazujeme na předchozí zprávy v Bulletině ČPS.

48. Jahrestagung der Österreichischen Gesellschaft für Kinder- und Jugendheilkunde, 30.9.- 1.10. 2010
30.9.2010 um 9:00- 2.10.2010 um 18:00. Místo konání: Linz, Design Center. Vše potřebné na : <http://kongress.frauen-kinderklinik-linz.at/default.aspx?AspxAutoDetectCookieSupport=1> Do Lince je podstatně blíže než do Potsdamu!

XXVII sjezd českých a slovenských klinických imunologů s mezinárodní účastí, Olomouc 6.- 9. října 2010

Jedno z hlavních témat je průduškové astma v dětství a dospělosti., v organizačním výboru je pediater prof. F. Kopřiva .
Všechny informace na www.solen.cz.

Pražský hematologický den 14. října 2010, kongresové centrum Karolinum, Ovocný trh 3-5

Program- krvácivé stavy, trombofilní stavy, sekce mladých hematologů. Info www.phd.cz

31. pracovní dny dětské nefrologie Hradec Králové, 22.- 23. října 2010

Abstrakta prodloužena do konce srpna. Pasivní přihlášky nadále možné i po tomto termínu. Zprávy o akci viz minulé Bulletin, jinak vše na www.detskanefrologie.cz. Místní organizátor MUDr. Sylva Skálová, PhD

Dětská obezita v teorii a praxi, Poděbrady 12. a 13. listopadu 2010

12. 11. pátek - oficiální zahájení 9,15 – 9,30

9.30 – 10.40: předsedají Prof. MUDr. J. Lebl, CSc., Prim. Dr. P.Tláskal, CSc.

Komplikace dětské obezity - úvod do problematiky (Prim. MUDr. P. Tláskal, CSc.)

Diabetes mellitus 2. typu u dětí a dospívajících (Prof. MUDr. J. Lebl), **Vztah obezity a hypertenze u dětí** (doc. MUDr. Z. Urbanová, CSc.), **NAFLD a obezita u dětí a adolescentů** (MUD. V. Smolka, MUDr. J. Hermann, MUDr. O.

Tkatchyk) **Přestávka**- 11.00 – 12.00: předsedají MUDr. J. Kytarová, MUDr. V. Mrzena, CSc.: **Obézní pacientka v ambulanci dětského gynekologa** (MUDr. L. Teslík), **Vliv tělesné hmotnosti na ortopedické statické vady dětského věku** (MUDr. V. Mrzena, CSc.), **Skrývá se za přírůstkem váhy ještě něco dalšího?** (MUDr. Jitka Kytarová), **Kasuistiky úspěšné a neúspěšné** (MUDr. A. Moravcová) **Oběd** - 14.00 -15.30: předsedají: Doc. MUDr. V. Hainer, CSc, Doc. RNDr. Hana Krásničanová, CSc.

Novinky v obezitologii (Doc.MUDr. V.Hainer,CSc.), **Hodnocení stavu výživy a tělesného složení v pediatrii -25 let zkušeností motolského pracoviště** (Doc.RNDr.H. Krásničanová, CSc.), **Školní jídelny v boji proti dětské obezitě** (Doc. MUDr. Marie Kunešová, CSc.), **Studie WHO- současný stav stravování a pohybové aktivity ve školách** (MUDr. R. Braunerová, Ph.D. et al.), **Životní styl dětí v Libereckém kraji** (ing. H. Střítecká, Ph.D), **přestávka**
16.00 – 17.30: předsedají prim. MUDr. Pastucha, Mgr. Divoká: **Epidemie obezity u dětí** (ing. J. Vágnerová, CSc.), **Pohybová intervence u obézních dětí** (prim. MUDr. D.Pastucha, Ph.D.), **Úloha psychologa v léčbě dětské obezity** PhDr.M.Nesrstová, **Teoretické zázemí dětské obezitologie a její realita: rozpor slov a činů** (MUDr.Z. Marinov), **Práce s rodiči v rodinném kruhu, snižování nadváhy** (Mgr. Divoká – STOB),

13. 11. sobota: 9.15 -10.30 předsedají: prim. MUDr. Vašíčková, prim. MUDr. J. Nebesář

Ovlivnění lipidemie po absolvování lázeňského pobytu (prim. MUDr. L. Vašíčková), **Naše zkušenosti s léčbou obezity** (prim. MUDr. H. Kadlecová), **První zkušenosti s léčbou obezity - několik kazuistik** (prim. MUDr. J. Nebesař), **Diabetes mellitus a obezita** (MUDr. J. Virčíková, I. Gajová). **Kasuistika** (Dr. Aldhoon -Hainerová) *Přestávka*
10.45-12.00: předsedají MUDr. Z. Marinov, RNDr. Zamrazilová. **Komplexní metabolické změny u obézních dětí** (MUDr. Z. Marinov, prim. MUDr. J.Čepová), **Komparace dietních, režimových a farmakologických opatření při léčbě hyperlipidemií v dětském věku** (prim. MUDr. Jiří Hyjánek, Ph.D.), **Projekt COPAT. Asociace viscerálního tuku s markery metabolického syndromu u českých adolescentů** (Zamrazilová H. et al), **Fakt to de" - ale ne vždycky** (DiS J. Rusková, Občanské sdružení Výživa dětí). **Závěr:** prim. MUDr. P.Tláškal, CSc, prim. MUDr. L.Vašíčková
Příhlášky: Společnost pro výživu, Slezská 32, Praha 2, 12000, mail: vyziva.spv@volny.cz, webové stránky : www.spolvyziva.cz

II. národní konference o doporučených postupech, 13. listopad 2010

Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci.

Více informací, včetně registrace, můžete najít na http://usl.upol.cz/centrum_kdp, kontakty jinak Mgr. MUDr. Radim Ličeník, vedoucí Centra pro klinické doporučené postupy ÚSL LF UP Olomouc, Doc. PhDr. Kateřina Ivanová, Ph.D přednostka Ústavu sociálního lékařství a zdravotní politiky LF UP Olomouc

24. český a slovenský neurologický sjezd, Hradec Králové, Aldis, 24. - 27. listopad 2010

Z pediatriů se aktivně účastní prof. Vladimír Komárek a prim. Dr. Jan Hadač. [Informace www.csns2010.cz](http://www.csns2010.cz)

Různé zprávy z výboru ČPS

19th Annual Meeting of the ESPCR (European Society for Paediatric Clinical Research, Bratislava 2010)

Ve dnech 24.-26 června proběhla v Bratislavě tradiční konference mladých badatelů, převážně studentů PhD. Provázeli je starší kolegové z jejich pracovišť. Před 5 lety byla akce pořádána v Praze- Motole. Současným prezidentem ESPCR je prof. Radvan Urbanek. Organizačně zajišťovali setkání v Bratislavě prof. Dr. L. Kovacs z 2. dětské kliniky v Bratislavě a prof. Dr. L. Podracká z Košic, kterým patří absolutorium. Účast byla bohatá, program zahrnoval mimo ústní sdělení i sekci posterů, povedl se i rámcový společenský program s hezkým koncertem. Bylo dohodnuto, že abstrakta v angličtině budou vyvěšena na internetu, přístupovou adresu uvedeme v Bulletinu, až se tak stane. **Příští rok se bude konat jubilejní 20. setkání v České republice v Brně, meeting budou organizovat prof. Hrstková a prof. Štěrba.** Přesné datum akce nebylo ještě stanoveno, bude to ale **koncem června 2011.**

Výbor ČPS bude organizovat na podzim a v zimě **semináře za účasti pracovníků metrologického ústavu.** Téma: **jak postupovat v době, kdy nebude možno užívat rtuťové teploměry a tonometry** (certifikace, rekaliibrace, které teploměry resp. tonometry odpovídají našim normám a které nikoliv, atd.) Vhodné i pro vrchní a staniční sestry. Zájemci ze strany institucí, ale i jednotlivci se mohou předběžně registrovat u paní Jany Vojtkové- jana.vojtkova@lfmotol.cuni.cz

Příští výbor schůze výboru ČPS se koná dne 16. 9. 2010, event. žádosti o podporu aktivní účasti na zahraničních akcích pošlete paní Janě Vojtkové na Pediatrickou kliniku do Motola. Formuláře jsou k dispozici na www.cpsjep.cz

Prevenar v pravidelném očkování dětí se zdravotními indikacemi (očkování tzv.

Oznamujeme, že došlo k uzavření příslušných dohod mezi distribucí a Ministerstvem zdravotnictví a Prevenar 13 nyní nahrazuje Prevenar 7 v pravidelném očkování dětí se zdravotními indikacemi (jedná se o tak zvané očkování rizikových dětí). Indikace jsou na www.cpsjep.cz

Vyšetření před menšími operačními zákroky v oblasti ORL:

Připravila Česká společnost otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku ČLS JEP

Doporučený postup předoperačního vyšetření před adenotomií a tonzilektomií u dětí.

Na základě jednání odborných společností včetně ČPS a OSPDL bylo dohodnuto, že laboratorní vyšetření hemokoagulace (APTT, Quick) lze nahradit dotazníkem ke zjištění poruchy krevní srážlivosti (viz příloha). Dotazník s rodiči vyplňuje pediatr zajišťující předoperační vyšetření. Řádně vyplněný dotazník musí být podepsaný vyšetřujícím pediatrem a jedním z rodičů. Dotazník je odeslán s dítětem na přijetí na ORL pracoviště, kde bude dotazník součástí ORL dokumentace. V případě nejistoty při vyplnění dotazníku nebo zjištění podezření či poruchy koagulace pediatr event. ve spolupráci s hematologem zajistí příslušná laboratorní vyšetření (KO, APTT, Quick).

Doporučený postup předoperačního vyšetření před adenotomií a tonzilektomií u dětí vznikl jako konsenzus odborných společností (Česká společnost otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku ČLS JEP, Odborná společnost praktických dětských lékařů ČLS JEP, Česká pediatrická společnost ČLS JEP, Česká společnost anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, Česká společnost intenzivní medicíny a Česká hematologická společnost ČLS JEP). Cílem doporučeného postupu je zvýšit bezpečnost operovaných dětí, nejedná se o nařízení s nutností dodržování pouze uvedeného postupu. **Naopak je třeba, aby se na každém pracovišti, kde se adenotomie a tonzilektomie provádí, příslušné odbornosti domluvily, jaký zvolí postup při přípravě dítěte před operací.** Doporučený postup je pouze jedna z možností.

Dotazník je otištěn na posledním listě tohoto Bulletinu č. 7

Webová stránka Dítě a zevní prostředí- <http://allum.zsf.jcu.cz/>

Prosíme, abyste se občas podívali na tento web, přibývá tam zajímavých sdělení – překladů z originálních webových stránek z němčiny (www.allum.de), ale jsou i sdělení týkající se České republiky. Další překladatelé jsou vítáni, hlase se u prim. Dr. Eliáška na dětském oddělení Český Krumlov

Zajímavé publikace:

Průkaz efektivity perorální desenzibilizace u pylové alergie- závěry studií, doporučení

Alergická rhinokonjunktivitida je onemocnění s vysokou prevalencí, která v posledních letech stoupá. Odhaduje se, že v roce 2015 může být každý druhý jedinec postižen nějakou alergickou komplikací. Onemocnění, byť považováno jak známo za banální, se často se zaměřuje za virovou infekci. Pacienty ovšem obtěžuje často výrazně v osobním i profesním životě. Dlouhodobá aplikace různých antihistaminik řeší jen aktuální stav. U nás se již objevily zprávy o preparátu k desenzibilizaci- Grazax. Nyní byly publikovány další zprávy o klinické studii (GRAZAX(R) GT-08 study) testující účinnost desenzibilizace při použití standardizovaného perorálního preparátu s antigenem Phleum pratense (Bojínek luční). Podávaný 3 sezóny za sebou **jeví efekt i po 2 letech od vysazení medikace** (preparát Grazax®). Na jednání evropského kongresu (29th EAACI. London, 5- 9 June 2010) bylo **doporučeno tuto léčbu zařadit do doporučených postupů u dané diagnózy**. Citace: Durham SR, Emminger W, Kapp A, Colombo G et.al.: Long-term clinical efficacy in grass pollen-induced rhinoconjunctivitis after treatment with SQ-standardized grass allergy immunotherapy tablet. J Allergy Clin Immunol. 2010 Jan;125(1):131-8. Viz také zpráva o londýnském kongresu na internetu: <http://www.mynewsdesk.com/uk/view/pressrelease/alk-landmark-study-confirms-grazax-r-as-the-only-grass-allergy-immunotherapy-tablet-to-show-sustained-effect-2-years-after-treatment-completion-421059>. Citace publikovaná během londýnského kongresu dne 7. 6. 2010: It has been acknowledged by European regulatory authorities that treatment with GRAZAX(R) is disease-modifying. By that **GRAZAX(R) fulfills the EMEA demands for robust clinical data on Specific Immunotherapy in treating allergic symptoms, showing long-term efficacy and sustained clinical effect during and after treatment completion.** Zástupci firmy v ČR (asco@ascomed.cz, tel.233 313 578) sdělují, že t.č. probíhá jednání s pojišťovnami o úhradě a to by mělo být ukončeno během několika týdnů, to je dobrá zpráva. Ovšem doplatek pro tuto sublinguální formu bude poměrně značný, vlastní náklady pacientů se odhadují na cca 10.000 ročně.

Závažná hypoglykemie při léčbě rozsáhlého hemangiomu propranololem

O úspěšné léčbě hemangiomů beta-blokátory jsme již referovali v předchozích Bulletiněch ČPS. V červencovém čísle Mschr. Kinderheil. 2010, 158, 677-8 referují B. Fode a spol. o záchvatu klonických křečí s bezvědomím u batolete léčeného úspěšně pro rozsáhlý hemangiom v axile 2 mg propranolol/kg hmotnosti (rozděleno na 3 dávky denně) celkem 6 měsíců. Záchvat byl doma zvládnut rektální aplikací diazepamem (celkem 10 mg), po přijetí na kliniku ale trvala porucha vědomí a glykemie ukázala hodnotu 0.61 mmol/l. Stav byl zvládnut podáním bolusu koncentrované glukózy a po probuzení se dítě chovalo jako obvykle. Pokračováno bylo v aplikaci propranolol v obvyklé dávce a dítě bylo i nadále v pořádku. Autoři si vysvětlují hypoglykemií tím, že dítě před záchvatem bylo očkováno a pak méně jedlo a 1x zvracelo. Doporučují rodiče před nasazením betablokátorů informovat o možnosti hypoglykemie, lék by měl být podáván až po jídle. Pokud dítě odmítá z jakýchkoliv příčin stravu, měla by být léčba přechodně vysazena.

Připravovaná sdělení v příštích číslech Česko-Slovenské pediatrie:

Adamík P. a kol.: Špecifiká vybraných poruch spánku v dětskom věku, Starková J. a kol.: Vzorec exprese homeodoménových genů nedefinuje známé podskupiny dětských akutních lymfoblastických leukemií, Rosol'anková M. a kol. Kongenitálny hyperinzulinizmus – najčastejšia príčina perzistujúcich hypoglykemií novorodencov a dojčiat, Pavlíček J., Gruszka T.: Vroené srdeční vady a jejich rizikové faktory

Ethical Challenges in Clinical Research at Both Ends of Life, Common Lessons to be learnt from Paediatric & Geriatric Clinical Development

V dubnu 2010 se konal v Antwerpách kongres pod názvem. Nyní je k dispozici závěrečná zpráva v písemné formě, vzhledem k tomu, že má celkem 22 stran, vyvěšujeme ji na www.cpsjep.cz ve filu Aktuality.

Zpráva o založení zájmové skupiny dětské obezitologie:

Upřesnění zprávy z minulého Bulletinu ČPS č.6/2010: v červnu založená zájmová skupina pro dětskou obezitologii bude aktivní v rámci Pracovní skupiny pro dětskou endokrinologii při České pediatrické společnosti. Zájemci se mohou i nadále hlásit u MUDr. Jitky Kytnarové na Klinice dětí a dorostu, Ke Karlovu 2, Praha 2. E-mail: jkytn@lf1.cuni.cz

Osobní zprávy:

V září jubilují následující naši členové:

65 let: MUDr. Květa Hamáková - Hradec Králové. **60 let:** MUDr. Miroslav Malý - Praha 3, Doc.MUDr. Oldřich Pozler, CSc. - Hradec Králové, MUDr. Hana Randáková. **Jubilea zahraničních kolegů- pediatriů:** v srpnu 2010 se dožívá **80 let** prof. Dr.med. **Andreas Fanconi** z Curychu, emerit. přednosta Kinderklinik Zürich a prof. Dr.med. **Johannes Pechstein** z Mainzu, významný sociální pediater. **70 let** se dožívá prof. Dr. med. **Helmut Gadner** z vídeňské kliniky sv. Anny, který významně podporoval naše dětské hematologie. Prof. Pechstein a prof. Gadner jsou čestnými členy České pediatrické společnosti. Doc. MUDr. **Janusz Feber**, CSc. habilitovaný v na 2. LF v Praze, t.č. vedoucí sekce dětské nefrologie v East Ontario Children Hospital v kanadské Ottawě byl jmenován profesorem pediatrie na tamější univerzitě.

Upřímné gratulace jménem výboru ČPS

Dotazník pro rodiče před výkonem na ORL (zvláště adenotomie, tonsilektomie)

Dotazník ke zjištění poruchy krevní srážlivosti (vyplňuje a stvrzuje podpisem lékař i rodič dítěte: Rodina:			
1. Je známa porucha srážlivosti krve u:			
rodičů dítěte?	ANO	-	NE
sourozenců dítěte?	ANO	-	NE
rodičů nebo sourozenců matky?	ANO	-	NE
rodičů nebo sourozenců otce?	ANO	-	NE
2. Vyskytlo se u některé z výše uvedených osob závažné krvácení?		ANO	- NE
3. Trpí některá z výše uvedených osob od mládí zvýšenou krvácivostí (velmi silná menstruace, krvácení z dásní, velké modřiny)?		ANO	- NE
Dítě:			
4. Tvoří se někdy velké nebo plastické modřiny u dítěte?		ANO	- NE
5. Časté krvácení z nosu?		jednostranně oboustranně - NE	
Doba krvácení více než 5 min.?		ANO	- NE
Nutnost lékařského ošetření?		ANO	- NE
6. Výrazné nebo opakované krvácení při prořezávání nebo vytržení zubů?		ANO	- NE
7. Prodělané operace? Jaké?		ANO	- NE
8. Užívání léků? Jakých?		ANO	- NE

Souhrn: Dotazník zjistil poruchu krevní srážlivosti   **ANO**   **-**   **NE**

pokud je zaškrtnuto souhrnné ANO, je třeba doplnit příslušná laboratorní vyšetření.

Datum

podpis lékaře

podpis rodiče

Prosíme, abyste si dotazník oxerovali a měli jej ve svých ambulancích/ordinacích. Znovu upozorňujeme, že cílem doporučeného postupu je zvýšit bezpečnost operovaných dětí, nejedná se o nařízení s nutností dodržování pouze uvedeného postupu.

Bulletin vydává Česká pediatrická společnost, předseda: Prof. MUDr. Jan Janda, CSc., Pediatrická klinika v Motole, V úvalu 84, 150 06 Praha 5, vědecký sekretář: Doc. MUDr. Oldřich Pozler, CSc., Pediatrická klinika FN Hradec Králové.
Adresa redakce Bulletinu ČPS: příspěvky posílejte na E-mail: jana.vojtkova@lfmotol.cuni.cz, tel. 224432 000-1, fax 224 432020, nebo E-mail jan.janda@lfmotol.cuni.cz. Ostatní korespondenci (změna bydliště, reklamace nedodávání Bulletinu pod.) adresujte sekretářce ČPS paní Blance Albrechtové- telef. 224 967 734, Webmaster www.cpsjep.cz: MUDr. Jiří Bronský PhD, E-mail: jiri.bronsky@lfmotol.cuni.cz. Bulletin ČPS je zapsán do evidence periodického tisku s číslem MK ČR E 19345 Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava, č.j. 594/99 ze dne 10. 2. 1999. Bulletin v elektronické podobě (starší čísla) viz <http://www.cpsjep.cz> v hlavním menu webové stránky.